

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัวของนักเรียนชาวเขาใน จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นายชาคริต ชมชื่น

ระดับปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ค.ม.
โกวิท กระจ่าง ศษ.ม.
สมภพ ลาขโรจน์ M.A.

ภาควิชา : ศึกษาศาสตร์

คณะ : สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ : 24 พฤศจิกายน 2530

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัวในด้านจำนวนบุตรและการคุมกำเนิด และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตวิทยาและปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม-ประชากร อันได้แก่ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว จำนวนพี่น้อง สถานะเศรษฐกิจของครอบครัว การเข้าถึงการบริการวางแผนครอบครัว และศาสนากับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว ในด้านจำนวนบุตรและการคุมกำเนิด ของนักเรียนชาวเขา

ประชากรตัวอย่างของการศึกษานี้ เป็นนักเรียนชาวเขาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 แห่ง คือ กะเหรี่ยง แม่ว ลีซอ มูเซอ เข้าและลัวะ จำนวน 493 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว

1.1 นักเรียนชาวเขาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.6) ตั้งใจจะมีบุตร 2 คนและจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมีโดยเฉลี่ย เท่ากับ 2.7 คน เมื่อจำแนกเป็นรายเผ่า ส่วนใหญ่ของแต่ละเผ่าคือ กะเหรี่ยง (ร้อยละ 65.0) แม่ว (ร้อยละ 29.5) ลีซอ (ร้อยละ 50.0) มูเซอ (ร้อยละ 67.9) เข้า (ร้อยละ 54.5) และลัวะ

ชาคริต ชมชื่น. 2530. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัวของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่ = Factors Associated with Intention to Act on Family Planning of Hilltribe Students in Chiangmai Province.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

(ร้อยละ 60.4) ตั้งใจจะมีบุตร 2 คน ส่วนจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมีโดยเฉลี่ยของแต่ละเผ่าแตกต่างกันออกไป โดยเผ่าแม้วมีจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมีมากกว่าทุกเผ่า คือ 3.5 คน รองลงมาคือ ลีซอ 3.0 คน เย้า 2.9 คน กะเหรี่ยงและลัวะ 2.6 คนเท่ากัน และมุเซอน้อยกว่าทุกเผ่า คือ 2.5 คน

1.2 นักเรียนชาวเขาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.5) มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิดมาก เมื่อจำแนกเป็นรายเผ่า ส่วนใหญ่ของแต่ละเผ่าทั้ง 6 เผ่า คือกะเหรี่ยง (ร้อยละ 65.7) แม้ว (ร้อยละ 65.6) ลีซอ (ร้อยละ 57.1) มุเซอ (ร้อยละ 51.8) เย้า (ร้อยละ 63.6) และลัวะ (ร้อยละ 55.7) มีความตั้งใจที่จะคุมกำเนิดมากเช่นกัน

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมี

เผ่ากะเหรี่ยง : เจตคติต่อจำนวนบุตร และจำนวนพี่น้องมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าแม้ว : การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับจำนวนบุตรและจำนวนพี่น้องมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าลีซอ : เจตคติต่อจำนวนบุตรมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่ามุเซอ : การเข้าถึงการบริการวางแผนครอบครัวมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าเย้า : เจตคติต่อจำนวนบุตรและศาสนา มีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่ตั้งใจจะมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิด

เผ่ากะเหรี่ยง : เจตคติต่อการคุมกำเนิด การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เกี่ยวกับการคุมกำเนิด และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าแม้ว : การเข้าถึงการบริการวางแผนครอบครัว การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการคุมกำเนิด และจำนวนพี่น้อง มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ชาคริต ชมชื่น. 2530. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัวของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่ = Factors Associated with Intention to Act on Family Planning of Hilltribe Students in Chiangmai Province.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

เผ่าลีซอ : ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่ามูเซอ : การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการเข้าถึงการบริการวางแผนครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าเย้า : ศาสนาและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติ ในการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

เผ่าลัวะ : การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการเข้าถึงการบริการวางแผนครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ชาคริต ชมชื่น. 2530. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผนครอบครัวของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่ = Factors Associated with Intention to Act on Family Planning of Hilltribe Students in Chiangmai Province.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.